

ВИСНОВКИ

1. У результаті дослідження економічної сутності фінансових ресурсів банку встановлено, що в науковій літературі не існує єдиного підходу до визначення їх суті. Втім, враховуючи напрацювання провідних вчених-економістів та висловлюючи власне бачення, вважаємо, що, фінансові ресурси банку – це сукупність акумульованих з різних джерел коштів, які формуються у процесі розподільчих та перерозподільчих відносин і використовуються у банківській діяльності з метою отримання прибутку. Крім того, у кваліфікаційній роботі визначено класифікацію банківських фінансових ресурсів та надано їм характеристику.

2. Визначено джерела формування та використання банківських фінансових ресурсів. Так, джерелами формування банківських ресурсів є шляхи надходження ресурсів на рахунки банківської установи, які на певних умовах між банком та його контрагентом тимчасово переходять у користування банку для проведення ним активних операцій та забезпечення його повноцінної діяльності з метою одержання прибутку. До джерел формування фінансових ресурсів банку відносять: власні, залучені, запозичені.

3. Висвітлено сутність управління фінансовими ресурсами банківських установ як складного та багатогранного процесу який полягає в пошуку та реалізації на практиці найефективніших рішень з формування, розподілу і використання фінансових ресурсів. Для ефективнішого управління пропонується застосування логістичного підходу, за яким банківську установу необхідно розглядати як логістичну систему.

4. Аналіз динаміки, структури, достатності та ефективності використання власного капіталу банківських установ України дозволив встановити, що питома вага власного капіталу у загальних фінансових ресурсах банківських установ у середньому за період 2010-2016 рр. становить лише 12,6 %. Найбільшу частку у фінансових ресурсах банків складають

залучені та запозичені ресурси, що у цілому відповідає світовій практиці. Так, власний капітал банківських установ у 2016 р. порівняно з 2015 р. зріс на 12,3%, що свідчить про поступову стабілізацію банківської системи. Зазначимо, що частка іноземного капіталу у банківській системі України навпаки за 2015-2016 рр. зросла майже до 50%, що є як позитивним, так й негативним для розвитку національної економіки. Також було встановлено, що комерційні банки України не ефективно використовують свій власний капітал про що свідчить показник прибутковості власного капіталу, який у 2016 р. склав від'ємне значення 26,56%. А показник адекватності регулятивного капіталу засвідчив, що у 2015-2016 рр. виник ризик щодо достатності власного капіталу покрити збитки власниками банків.

5. Проведений моніторинг залучення депозитних ресурсів комерційними банками України засвідчив, що у зазначених фінансових установах існують прогалини щодо управління своєю депозитною політикою. Про що свідчить існування недовіри населення до банківської системи України та переважання у ній поточних депозитів над строковими. Так, депозити за вимогою склали у 2016 р. – 45,9%; депозити до 1 року – 34,3%; депозити від 1 р. до 2 років – 18,7%; депозити від 2 років 1,1 %. Крім того було встановлено, що до 2015 року у депозитах в національній валюті переважали вклади за фізичними особами але після 2015 року ситуація змінилась у бік юридичних осіб. Що стосується вкладів у іноземній валюті, то депозити у іноземній валюті за фізичними особами мають більшу питому вагу, ніж юридичні особи. Це пов'язано з відсутністю валютних доходів у більшості юридичних осіб – вкладників і високою часткою поточних депозитів. Втім, можна стверджувати, що відбувається поступове зростання суми наданих депозитів комерційними банками України, а це в свою чергу свідчить про поступове відновлення банківської системи. Також позитивним є те, що загалом формування кредитних ресурсів банківської системи країни в основному відбувається за рахунок депозитних ресурсів, але також залучаються і недепозитні ресурси. Так, у 2014 році депозити покривали

кредити на 77%. У 2015 році відбулося зменшення до 73%, а у 2016 році покриття депозитами кредитів здійснювалось на 82%.

6. У результаті проведеного оцінювання фінансової стійкості банківських установ встановлено, що наразі банківська система України знаходиться в кризовому стані. Подолання кризи можливе лише за умов стабілізації економіки в цілому. Банкам вдається втримувати свою ліквідність лише через те, що вони розміщують свої активи у первинні та вторинні резерви (готівку, кошти на поточних рахунках у НБУ), тому що не ризикують вкладати їх у високодохідні активи. Ті ж банки, що не зменшують обсягів кредитування, поступаються якістю кредитного портфеля.

7. Використовуючи досвід зарубіжних країн, зокрема США, Німеччини, Франції, країн Східної та центральної Європи можна покращити організацію формування ресурсної бази банків та слід адаптувати банківську систему до міжнародних стандартів. Оскільки наявність банківської системи, яка регулюється у відповідності з міжнародними стандартами є однією з передумов припливу іноземних капіталів та розвитку ресурсної бази вітчизняних банків.

8. Визначено шляхи досягнення фінансової стабільності комерційними банками України як результат ефективного управління фінансовими ресурсами банківських установ. Крім того, основним і найбільшим кроком до удосконалення організації ресурсної бази є збільшення довіри до банківської системи в цілому. Як з боку населення, що забезпечить збільшення більшої кількості залучених коштів на довгостроковий період, а також довіри іноземних інвесторів, що може дати доступ до запозичення дешевших ресурсів. Не менш важливим залишається удосконалення маркетингових заходів, управління відсотковою політикою та розвиток новітніх банківських послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Коваленко В.В. Ефективність банківської системи в умовах глобальної конкуренції / В.В. Коваленко, О.Г. Коренева // *Economics and Management: Challenges and Perspectives: Collection of scientific articles.* – «East West» Association For Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Austria, 2015.– С. 140–145.
2. Аккоф Р. Планирование будущего корпорации / Р. Аккоф. – М. : Прогресс, 2005. – 265 с.
3. Буряк А.В. Метод фінансових коефіцієнтів як інструмент оцінки ефективності діяльності українських банків / А.В. Буряк // *Економічний часопис ХХІ століття.* – 2011. – № 11–12. – С. 61–64.
4. Галайко Н.Р. Методичні підходи до формування та реалізації стратегії забезпечення ефективної діяльності банку / Н.Р. Галайко // *Регіональна економіка.* – 2008. – № 4. – С. 132–140.
5. Івасів І. Вплив іноземних банків на банківську систему України / І. Івасів, Р. Корнилюк // *Вісник Національного банку України.* – 2011. – № 10. – С. 84–91.
6. Погорєлова Т.В. До питання статистичного оцінювання ефективності банківської системи України / Т.В. Погорєлова // *Вісник соціально-економічних досліджень.* – 2021. – Вип. 2(47). – С. 73–79.
7. Роуз П.С. Банковский менеджмент / П.С. Роуз ; пер. с англ.. – М. : Дело, 2005. – 768 с.
8. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии : [учебник для вузов] / А.А. Томпсон, А.Дж. Стрикленд ; пер. с англ. ; под ред. Л.Г. Зайцева, М.И. Соколовой. – М. : Банки и биржи, ЮНИТИ, 2006. – 557 с.
9. Шараєвський Д.В. Ефективність діяльності банківської системи як запорука сталого економічного розвитку / Д.В. Шараєвський // *Економіка та держава.* – 2011. – № 7. – С. 83–85.

10. Шевчук О.О. Проблеми та перспектив розвитку банківської системи України / О.О. Шевчук, Р.М. Томма // Митна справа. – 2014. – № 5(95). – Ч. 2. – Кн. 2. – С. 50–53.
11. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14/page2>.
12. Банківська система: у схемах і таблицях : [навч. посіб.] / С.А. Кузнєцова, Т.М. Болгар, З.С. Пестовська. – Дніпропетровськ : Дніпропетровський університет ім. Альфреда Нобеля, 2014. – 320 с.
13. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442.
14. Доходи та витрати банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442.
15. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку : підручник. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : Вид-во КНЕУ, 2014. – 468 с.
16. Масленченков Ю.С. Финансовый менеджмент банка : учеб. пособ. [для ВУЗов]. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2013. – 399 с.
17. Сало І.В. Фінансовий менеджмент банку : навч. посіб. / І.В. Сало, О.А. Криклій. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2016. – 314 с.
18. Банківський менеджмент : підручник / за ред. О.А. Кириченка, В.І. Міщенко. – К. : Вид-во "Знання", 2015. – 831 с.
19. Федулова Л.І. Актуальні проблеми менеджменту в Україні. – К. : Вид-во "Фенікс", 2015. – 320 с.
20. Фінансово-кредитний енциклопедичний словник / Кол. авторів / за заг. ред. А.Г. Грязнової. – М. : Фінанси і статистика, 2014. – 1168 с.
21. Енциклопедія банківської справи України / Ред. кол. : В.С. Стельмах (голова) та ін. – К. : Вид-во "Молодь", Ін Юре, 2016. – 680 с. 8. Лігоненко Л.О., Ситник Г.В. Управління грошовими потоками : навч. посіб. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 255 с.

22. Банковское дело: управление и технологии : учеб. пособ. [для ВУЗов] / под ред. проф. А.М. Тавасиева. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2015. – 863 с.
23. Краткий экономический словарь / Под ред. А. Н. Азрилияна. – М. : Институт новой экономики, 2015 г. – 1088 с.
24. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь : ВТФ «ПЕРУН», 2015. – 1440 с.
25. Сучасний тлумачний словник української мови: 60000 слів / [уклад.: Н. Кусайкина, Ю. Цибульник; за заг. ред. В. В. Дубічинського]. – Харків : ВД ШКОЛА, 2011. – 784 с.
26. Зубарев Ю. А., Шамардин А. И. Энциклопедический словарь терминов по менеджменту, маркетингу, экономике, предпринимательству.
27. Адлер О.О. Економічна діагностика: практикум / О.О. Адлер–Вінниця : ВНТУ, 2012. – 91 с.
28. Вовк В. Я. Кредитування і контроль: навч. посіб. / В. Я. Вовк, О. В. Хмеленко. – К. : Знання, 2008. – 464 с.
29. Рошило В.І. Ключові проблеми банківської системи в сучасних умовах / В.І. Рошило // Гроші, фінанси, кредит. Випуск II (58), 2015. – С. 153-163.
30. Національний банк України: Офіційне інтернет-представництво. [http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=98788&cat_id=37650/]
31. Корнилюк Р. Іноземні банки в Україні: виживають сильніші / Р. Корнилюк // Реальна економіка, 30.01.2013 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://realeconomy.com.ua/publication/22/33205.html>.
32. Довідник банківських установ України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/bankdict/search>.
33. Інформація про власників істотної участі у банку. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=51343>.
34. Відхід з України іноземних банків знижує стійкість банківської системи. – [http://www.razumkov.org.ua/ukr/expert.php?news_id=3902.].

35. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
36. Стратегія розвитку банківської системи України 2016– 2020 «Подолання кризи, стабільність національної валюти і банківської системи та економічне зростання» Режим доступу: <https://ru.scribd.com/doc/309476989/>.
37. Річний звіт Національного банку України за 2008-2015 рр Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
38. Бюлетень Національного банку України [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
39. Вісник Національного банку України. – 2014. – № 12. [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>
40. Барановський О. І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання: монографія / О. І. Барановський. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2013. – 754 с
41. Міщенко В. Організація залучення заощаджень населення на основі випуску казначейських зобов'язань України / В. Міщенко, В. Жупанин // Фінанси України. – 2008. – № 2. – С. 44–58.
42. Доходи та витрати населення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
43. Вядрова І. М., Добровольська І. О. Формування ресурсної бази банків на основі заощаджень населення: теоретичні аспекти та українські реалії / І.М. Вядрова, Добровольська І.О. // Бізнес-інформ № 9. – 2015. – С. - 307.
44. Карпець О. С., Чуйко І. М. Оцінка і аналіз сучасного стану ринку банківських кредитів в Україні / О.С. Карпець, І.М. Чуйко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Випуск 5. – 2015. С. 10-15.
45. Банківська система 2015: виклики та перспективи
46. Бюлетень НБУ. – № 12. – 2015.
47. Азаренкова Г. М. Фінансові ресурси та фінансові потоки (теоретичний аналіз): Монографія. – Харків: ПП Яковлева, 2003. – 103 с.

48. Алексеєнко М. Д. Капітал банку питання теорії і практики: Монографія. – К.: КНЕУ, 2012. – 276 с.
49. Алексеєнко М. Д., Алексеєнко Л. М. Формування статутного капіталу банку // Фінанси України. – 2015. – № 4. – С. 109–115.
50. Алексеєнко М., Раєвський К. Роль субординованого капіталу у формуванні ресурсної бази банків // Вісник НБУ. – 2013. – № 9. – С. 18–20.
51. Аллахвердян Д. А. Финансово-кредитная система СССР. – М.: Наука, 1982. – 364 с.
52. Антонов Н. Г., Пессель М. А. Денежное обращение, кредит и банки. – М.: АО Финстатинформ. – 2015. – 272 с.
53. Артус М. М. Фінансовий механізм в умовах ринкової економіки // Фінанси України. – 2015. – № 5. – С. 54–59.
54. Балабанов А. И., Балабанов И. Т. Финансы. – СПб: Питер, 2012. – 192 с.
55. Балабанов И. Т. Основы финансового менеджмента. Как управлять капиталом? – М.: Финансы и статистика, 2004. – 384 с.
56. Балабанов И. Т. Основы финансового менеджмента: Учеб. пособие. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 512 с.
57. Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І. Фінансова діяльність підприємства – К.: Либідь, 2005. – 312 с.
58. Банки стран СНГ в I полугодии 2005 г. // Финансы и Кредит. – 2005. – № 6. – С. 79–80.
59. Банківська енциклопедія / за ред. А. М. Мороза. – К.: Ельтон, 1993. – 328 с.
60. Банківські операції: Підручник. – 2-ге вид., випр., і доп. / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; за ред. д. е. н., проф. А. М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2012. – 438 с.
61. Банковое дело / Б. Ф. Беренсон, Н. В. Боссобр и др. / Под ред. Ф. К. Радецкого / – М.: Финиздат, 1928.
62. Банковская система России. Настольная книга банкира /Абалкин Л.

И., Аболихина Г. А./ – М.: ТОО «ДеКА», 2013. – 688 с.

63. Банковское дело / Под ред. О. И. Лаврушина – М.: Банковский и биржевой научно-консультационный центр, 1992. – 576 с.

64. Банковское дело: справочное пособие / Под ред. Ю. А. Бабичевой. – М.: Экономика, 2013. – 397 с.

65. Банковское дело: стратегическое руководство. 2-е изд. – М.: Издательство «Консалтбанкир», 2013. – 432 с.

66. Банковское дело: Учебник для студ. / Под ред. проф. В. И. Колесникова, Л. П. Кроливецкой – М: Финансы и статистика, 1996. – 480 с.

67. Бартнев С. А. История экономических учений: Учебник. – М.: Юристъ, 2014. – 454 с.

68. Белолипецкий В. Г. Финансы фирмы: Курс лекций. – М.: ИНФРА-М, 1998. – 298 с.

69. Бизнес-планирование в коммерческом банке / Н. Н. Куницына, Л. И. Ушвицкий, А. В. Малеева. – М.: Финансы и статистика, 2012. – 304 с.

70. Білокінь Г. Застосування економіко-математичних моделей у внутрібанківському аудиті // Вісник НБУ. – 2015. – № 4. – С. 54–56.

71. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. Т.1. – К.: Ника-Центр.

72. Бланк И. А. Управление формированием капитала. – К.: «Нико-Центр», 2000. – 512 с.

73. Бочаров В. В. Коммерческое бюджетирование: Финансовые ресурсы.

74. Бочаров В. В., Леонтьев В. Е. Корпоративные финансы. – СПб: Питер, 2004. – 592 с.

75. Василик О. Д. Теорія фінансів: Підручник – К.: НІОС. – 2000. – 416 с.

76. Васищенко Э. Н. Маршавина Л. Я. Механизм регулирования деятельности коммерческих банков.

77. Васильченко З. М. Комерційні банки: реструктуризація та реорганізація: Монографія. – К.: Кондор, 2014. – 528 с.

78. Васильченко З. Фінансова консолідація як сучасна тенденція розвитку банківського бізнесу // Світ фінансів. – 2015. – № 3 (8). – С. 60–70.
79. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо форми створення банків та розміру статутного капіталу» від 14.09.2006 р. – 133 – V // www.rada.gov.ua.
80. Закон України «Про організацію формування та обігу кредитних історій» від 81.06.2005 р. № 2704-IV // www.rada.gov.ua.
82. Заруба О. Ресурсне забезпечення банку: розробка моделі // Вісник НБУ. – 1998. – № 8. – С. 35–37.
83. Заруба Ю. О. Роль фінансового механізму у підвищенні конкурентоспроможності банків // Фінанси України. – 2015. – № 1. – С. 60–64.
84. Зміни і доповнення до переліку операцій, на здійснення яких банки отримали банківську ліцензію // Вісник НБУ. – 2014. – № 6. – С. 66.
85. Зобов'язання банків за коштами, залученими на рахунки суб'єктів господарювання та фізичних осіб // Бюлетень НБУ. – 2016.
86. Зятковський І. В. Фінансове забезпечення діяльності підприємств – Тернопіль: Економічна думка. – 2006. – 225 с.
87. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: затверджена Постановою Правління НБУ № 368 // Нормативні акти Національного банку України. – 2009. – № 10. – С. 3–21.
88. Кидуэлл Д. С., Петерсен Р. Л., Блэкуэлл Д. У. Финансовые институты, рынки и деньги. – СПб.: Изд-во «Питер», 2014. – 752 с.
89. Кириленко О. П. Фінанси (Теорія і вітчизняна практика): Навчальний посібник. – Тернопіль: Астон, 2012. – 212 с.
90. Кириченко М. М. Вплив іноземного капіталу на розвиток банківської системи України // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 6. – С. 9–15.
91. Киселев В. В. Коммерческие банки : настоящее и будущее. – М.: Финиздат, 2015. – 400 с.
92. Киселев В. В. Управление банковским капиталом (теория и

практика). – М.: ОАО Изд-во «Экономика», 2015. – 256 с.

93. Ключников М. В. Экономико-статистический анализ структуры и динамики показателей пассивных и активных операций коммерческого банка // Финансы и кредит. – 2013. – № 12. – С. 16–23.

94. Коваленко Л. О., Ремньова Л. М. Фінансовий менеджмент: Навч. посібник – Чернігів: ЧДІЕУ, 2014. – 456 с.

95. Ковалюк О. М. Методологічні основи фінансового механізму // Фінанси України. – 2015. – № 4. – С. 51–59.

96. Ковалюк О. М. Правове й інформаційне забезпечення фінансового механізму організації економіки // Фінанси України. – 2016. – № 3. – С. 52–56.

97. Левицький В. В. Управління фінансовою стійкістю комерційного банку Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/.

98. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3680&cat_id=36798.

99. Стегней М.І. Особливості антикризового управління капіталом банку / М.І. Стегней, І.Ф. Мороз // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва.

100. Стегней М.І. Фінансова санація та комплексна оцінка фінансового стану суб'єктів господарювання / М.І. Стегней, Г.Г. Білак, І.В. Лінтур // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Серія «Економічні науки». – № 7. – 2014. – С. 359-368.